

Tájékoztató

Ciklus zárás - avagy hogyan állta ki az első próbát a kötelező közigazgatási továbbképzési rendszer?

2018-at írunk. Négy évvel ezelőtt még csak sejtések és elképzelések voltak a fejünkben arról, hogy mit is jelent majd a köztisztviselők számára az az új képzési rendszer, melyet 2014 év elején vezettek be. Az elmúlt négy év során éves átlagban mintegy 1400 intézmény 75 ezer tisztviselője számára készült éves képzési terv, melynek során a tisztviselők évente átlagosan körülbelül 270 ezer képzést végeztek el. Az első négyéves képzési ciklus eredményeiről és tapasztalatairól kérdeztem Klotz Balázst, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kar Vezető-és Továbbképzési Központjának igazgatóját még az elmúlt év végén (2017. novemberében). A beszélgetés során Klotz Balázs bemutatta a kötelező közigazgatási képzési rendszer kialakításának előzményeit, majd összefoglalta a képzési rendszer üzemeltetésével kapcsolatos gyakorlati tapasztalatokat, végül a jövőre irányítva a beszélgetés fókuszát, beszélt a lehetséges fejlesztési irányvonalokról. Az alábbiakban a beszélgetés rövidített változata (tartalmi kivonata) olvasható.

A képzési rendszer bevezetésének előzményei

A köztisztviselők képzési rendszerét 2012-ben egészen új alapokra helyezték. A változást megelőző időszakban a köztisztviselők továbbképzéséről és a közigazgatási vezetőképzéséről szóló 199/1998. (XII. 4.) kormányrendelet szabályozta a köztisztviselők továbbképzését. Eszerint a rendelet szerint a központi költségvetés finanszírozta a köztisztviselők képzését, azonban a források elosztása egyrészt (az 1998-2010. közötti időszakban) nem volt egyenletes, másrészt a mértéke évről-évre csökkenő tendenciát mutatott.

Egy másik tény, amit érdemes megemlíteni, hogy 2007-től megjelentek az uniós források, mely források felhasználhatóak voltak képzések finanszírozására is. Azonban a pályázati pénzekből megvalósított képzések nem értek el minden tisztviselőt. Talán nem tévedés azt állítani, hogy ad-hoc módon, a források felmerüléséhez igazodóan részesülhettek a tisztviselők továbbképzésben.

A közszolgálati tisztviselők továbbképzéséről szóló 273/2012. (IX.28.) kormányrendelet kihirdetése és hatályba lépése jelentette a „víválasztót” a régi és az új rendszer között. Olyan strukturált képzési rendszert dolgoztak ki,

- amely minden tisztviselőre kiterjed,
- melyhez megfelelő erőforrásokat tudnak biztosítani, és
- melyet egy elektronikus *képzés-menedzsment rendszer* támogat.

Folyamatosan bővülő *programkínálattal* segítik a tisztviselőket abban, hogy a képzések elvégzése után a feladataikat hatékonyabban tudják ellátni.

A 2012-es év vívmánya a tanulmányi kötelezettség megteremtése is. A tisztviselőknek tanulmányi pontokat kell szerezniük (felsőfokú végzettség esetén négy év alatt 128-at, középfokú végzettség esetén 64-et). A fenti felsorolásban

említett képzésmenedzsment rendszer, amit *Pro Bono*-nak hívnak, napra pontosan ki tudja mutatni, hogy kinek milyen továbbképzési programokat tervezett tárgyévra a munkáltatója, ki milyen képzéseken vett részt, mennyi tanulmányi pontja van az adott időszakban. A teljesítést a rendszer segítségével a munkáltató is – naprakészen – nyomon követheti.

Szintén a 2012. évnek az újdonsága, hogy megalakult a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (továbbiakban: NKE), és a hatályos szabályozás a közszolgálati továbbképzési feladatokat az egyetemhez telepítette. Ennek jelentősége abban áll, hogy az egyetem az a tudományos központ, ahol az államtudományi kutatások folynak, illetőleg az egyetemen dolgoznak azok az oktatók, kutatók, akiknek a tudása, tapasztalata beleépíthető a képzési programokba. Ez a szakmai háttér biztosította (és biztosítja most is), hogy az NKE-nek az intézményfejlesztési tervében szereplő, 2015-2020-ig tartó időszakra vonatkozó célkitűzések megvalósulhassanak. A célkitűzések között szerepel, hogy minél nagyobb legyen a programkínálat, illetve folyamatosan emelkedjen a szolgáltatás színvonala. Fontos szempont, hogy a tisztviselők elégedettek legyenek a tananyagokkal, az oktatókkal, és a képzésmenedzsment rendszerrel is.

A képzési rendszer működésével kapcsolatos tapasztalatok

A teljes tisztviselői állomány körülbelül 110 ezer tisztviselőből áll. A NAV-nál dolgozókra (mintegy 20 ezer fő) nem terjed ki a képzési rendszer (illetőleg a képzésben való részvétel alól – a jogszabályban foglalt esetekben – mentesülhetnek a köztisztviselők). Évente nagyjából 75 ezer tisztviselő számára készítenek éves fejlesztési tervet, ez azt jelenti, hogy szinte valamennyi köztisztviselőt eléri a képzési rendszer.

A rendszer bevezetésének egyik fontos hozadéka, hogy a források stabilizálódtak. A 273/2012-es kormányrendelet alapján a közigazgatási szervek a foglalkoztatotti létszámuk alapján ún. normatív hozzájárulást fizetnek a Közszolgálati Egyetemnek. Ebből a forrásból fejleszti és működteti az egyetem a képzési rendszert, és a *Pro Bono* képzésmenedzsment rendszert. A fejlesztés egyrészt az informatikai rendszert érinti, másrészt pedig a tananyagokat.

A tananyag-fejlesztés célja az „egyéniésítés”, azaz személyre szabás. A cél, hogy a tananyagok segítségével a tisztviselői kompetenciák fejlődjenek, ezért fontos, hogy a tananyagok készítésénél jól határozzák meg azokat a kompetenciákat, amiket azok fejleszteni kívánnak. A tisztviselők a fejlesztendő kompetenciák alapján tudják kiválasztani maguknak a képzési anyagokat. Jelenleg tesztelés alatt áll az a rendszer, mely egy kérdés-sor megválaszolása után abban támogatja a tisztviselőket, hogy a képzések sokaságában könnyebben megtalálják az igényeiknek leginkább megfelelő programot.

A fejlesztés egy másik lehetséges iránya, amit a következő négy évben érdemes lenne kutatni, a nem hagyományos tanulási módszereknek, vagy tanulmányoknak az elismertetése. Tudjuk, hogy pl. területi szinten dolgoznak olyan szakemberek, akik esettanulmányokat írnak, vagy szakértői fórumokat tartanak. Az ő tudásukat lehetne becsatornázni a képzési rendszerbe. Azt még pontosan ki kell dolgozni, hogy ezeket a teljesítményeket hogyan lehet elismerni.

A programkínálatban a rendszer indulásakor (2014-ben) 108 képzési program szerepelt. Jelenleg megközelítőleg 250 olyan program van, melyet a Közszolgálati Egyetem biztosít. Ezt a kínálatot egészíti ki az a mintegy 1800 képzési program, melyet a különféle közigazgatási szervek, adott esetben önkormányzatok dolgoztak ki. Ez utóbbi programokat ún. belső képzésnek hívják. A belső képzéseket is regisztrálni kell a képzésmenedzsment rendszerben. E programoknak nem csak kifejlesztői, de megvalósítói is a közigazgatási szervek, a tanúsítványokat is ők állítják ki a képzések sikeres teljesítése esetén.

A képzések teljesítéséről – a közigazgatási szervek éves jelentései alapján – az NKE minden évben április 30-ig beszámolót készít a közszolgálati életpálya kidolgozásáért felelős miniszternek. A beszámolók, és az elégedettségmérő kérdőívek visszajelzései alapján úgy tűnik, hogy a tisztviselők végül elfogadták ezt a képzési rendszert. Tanulásként Klotz Balázs szerint az fogalmazódik meg, hogy igyekezni kell a rendszert úgy fejleszteni, hogy a képzésekben részt vevő tisztviselők ne teherként, hanem a munkájukat segítő, támogató eszközként tekintsenek rá.

DARIDA ZSUZZA

Irodalomjegyzék

Darida Zsuzsa (2016): A kötelező közigazgatási továbbképzések hatékonyságának és eredményességének vizsgálata. in: Comitatus Önkormányzati Szemle 26. évf. 220. szám 93-98.

Dr. Kiss Norbert (2015): „Tanuló közigazgatás”: a tisztviselők közszolgálati továbbképzése. In: Új Magyar Közigazgatás, 8. évf. 1. szám 68-77. o.

Forrás: http://kozszov.org.hu/dokumentumok/UMK_2015/1/11_Forum_Tanulo_kozigazgas.pdf

Letöltve: 2017. május 03.

Dr. Kiss Norbert, dr. Princzinger Péter, Klotz Balázs, Kisfaludy László, dr. Méhes Tamás szerk. (2014.): Közszolgálati továbbképzési programkatalógus 2014. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest

Koltányi Gergely, Kowalik Tamás (2011): A továbbképzések megújítása a közszolgálatban. In: Magyar Közigazgatás Új folyam 3. szám 57-66. o.

Vonatkozó jogszabályok jegyzéke

A belügyminiszter és a Miniszterelnökséget vezető miniszter 26/2017. (XI. 16.) BM–MvM együttes utasítása az állami tisztviselői továbbképzés és a közszolgálati továbbképzés egységes minőségirányítási szabályzatáról

A közigazgatás reformjáról szóló 1100/1996 (X.2.) kormányhatározat

A köztisztviselők továbbképzéséről és a közigazgatási vezetőképzésről szóló 199/1998. (XII. 4.) Korm. rendelet

A közszolgálati tisztviselők képesítési előírásairól szóló 29/2012. (III.7.) kormányrendelet

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV törvény

A közszolgálati tisztviselők továbbképzésének minőségirányítási szabályzatáról szóló 12/2013. (III. 14.) KIM utasítás